

Publikationer

Ymer

Ur Ymer 1881, s. 23 f

Tidskriftens namn

De nordiska myterna, sådana de äro bevarade i de isländska uppteckningarna, förtälja, att i urtiden bildades genom de från Elivágor stänkande etterdropparna ett väsende, som på fornnordiskt mål hette Ymir, på nyare norska och danska Ymer och som på nysvenskt tungomål borde heta Yme, stor och väldig, en stamfader för allt hvad jettar hette. Rent naturliga, oorganiska krafter kallade urjetten till existens. Liksom hela hans slägte, betecknar Ymer den ursprungliga naturligheten utan minsta spår af gudomlig förädling. Jetteättens låga ståndpunkt angifves redan af de namn, med hvilka de oftast kallas, jettar (egentligen jättnar) och tursar, hvilka namn på grund af ordens etymologi skulle kunna öfversättas med storätare och törstande – namn, som angifva de mest elementära behofven hos ett väsende, som är iklädt en människas gestalt.

Äfvenledes utan skapelse, genom verkan af de rådande krafterna, dock icke lika direkt, uppkommo enligt den nordiska mytologien gudarna. De representerade andligheten och kommo därigenom i opposition till Ymer, hvilken de dödade och af hvilken de ordnande skapade verldsalltet. Af hans kött bildades jorden, af hans blod hafvet, berg af hans ben, skogar af hans hår, af hans hufvudskål himlahvalfvet o.s.v.

När inom styrelsen för SSAG den åsigt hade uttalats, att de hittills använda benämningarna för sällskapets publikationer voro olämpliga, alldenstund en tidskrift bör hafva ett kort namn, lätt att minnas och anföra, uppsattes flera namn på förslag. Skulle ett kort ord eller namn användas, måste det beteckna så mycket som möjligt. Det talades om ”Kosmos”, men ordet är redan upptaget såsom titel på mer än en tidskrift; det talades om andra namn, men slutligen stannade flertalet vid namnet **Ymer**, såsom enligt den nordiska mytologien betecknande urämnet för den verld, hvilken är föremål för geografiska studier och därmed äfven för människoslägtet, som är föremål för antropologisk forskning.

Det var dock icke allenast jordklotet, som hade sin upprinnelse i *Ymer*, utan äfven den öfriga verlden, hvadan ordet Ymer kan i viss mån anses som en nordisk motsvarighet till *Kosmos*. Namnet kunde till följd däraf förefalla vara väl vidsträckt, men detta torde icke få anses som ett fel. Under sina bemödanden att göra den svenska allmänheten med antropologisk och geografisk forskning kan tidskriften finna det nödigt att stundom beröra andra områden, som strängt taget icke ligga inom antropologiens och geografiens gränser, men hvilka man icke saklöst kan lemna åt sidan vid studiet af dessa två vetenskaper.

På detta sätt kan tidskriftens program i viss mån anses vara uttalat med namnet **Ymer./Hd**

Ymers redaktörer

1881 – 1895 SSAG sekreterare tillika redaktör

S.E.T.Nordström 1881; A.J.Stuxberg 1882; E.W.Dahlgren 1883-95

Från 1896 särskild redaktör

A.G.Nathorst 1896-98; G.Andersson 1899-1942; C.Mson Mannerfelt 1943-51; G.Walldén 1952-59; S.Helmfrid 1959-65; Dagny Torbrand 1965-80 (F.o.m. 1966 Ymer årsbok); Margareta Elg 1980-88; Anna-Karin Johansson 1989-90; (f.o.m.1989 särskild temaredaktör för varje årsbok) L.-E.Åse 1991-2000; J. Lundqvist 2001; L. Bäck 2002-2003; S.Jonsson 2004; Th.Lundén 2005-2006; Thomas Borén och Peter Schlyter 2007; Th.Lundén 2008; Gunhild Rosqvist och Sverker Sörlin 2009; Brita Hermelin och Ulf Jansson 2010; Madeleine Bonow och Paulina Rytkönen 2011; Lennart Tonell 2012; Sten Hagberg 2013;

Geografiska Annaler

Sekreterare och redaktör för sällskapets publikationer: G.Andersson -1920; Axel Wallén 1921-31; Hans Wson Ahlmann 1932-41; C.-J. Anrick 1942

Redaktör: Hans Wson Ahlmann 1943-49; Carl Christian Wallén 1949-65

Tidskriften delad i A och B f.o.m. 1965

Series A: Anders Rapp 1965-68; John Norrman 1968-75; Gunnar Östrem 1976-92; Jan O. Mattsson 1993-2003; Wibjörn Karlén 2004-2010; Jan Boelhouwers och Peter Jansson 2011-

Series B: Staffan Helmfrid 1965-1976; Claes-Fredrik Claesson 1977-1986; Göran Hoppe 1987-1992; Claes Alvstam 1993-2001; Erik Clark 2002-2008; Örjan Sjöberg 2009-

Atlas över Sverige

Utgiven av SSAG på Generalstabens Litografiska Anstalts Förlag under åren 1953-1971 med anslag från svenska staten, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse m.fl. Kartografisk utformning, ritning, reproduktion och tryckning utförd av AB Kartografiska Institutet, Stockholm.

520 kartor, huvudskalan 1:2 miljoner.

Huvudredaktör: Magnus Lundqvist

Redaktionskommitté: Carl-Julius Anrick, Gerd Enequist, Ivar Högbom, Magnus Lundqvist, Gunnar Arpi, Olof Hedbom, Gunnar Hoppe.

66 medarbetare och författare jämte medverkan från 15 institutioner och myndigheter.

Sveriges Nationalatlas (SNA)

Utgiven av konsortiet Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi, Lantmäteriverket och Statistiska Centralbyrån under åren 1987-1996 i 17 temaband.

Chefredaktör: Leif Wastensson

Vetenskaplig huvudredaktör: Staffan Helmfrid

Redaktörer: Ulla Arnberg, Margareta Elg, Märta Syrén

Teknisk produktion: Metria, Kiruna

I samarbete med andra huvudmän har efter 1996 ytterligare sju atlasband utgivits. 2010 övertogs atlasverket av Norstedts förlag. 2012 upplöstes redaktionen.